

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Felelős szerkesztő és kiadó: **Mátyás király-tér 10. szám.**
Telefon: 104.

Felelős szerkesztő: **DR. KNÉZY LEHEL.**

Egy szám **12 fillér.**

Kiadó: **DR. BAJAI ERNŐ.**

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Enyhülő gabona gondok.

A londoni gabonakonferencia, mint előre látható volt, gyakorlati eredményt nem hozott. A legnagyobb gabonatermelő állam: az Északamerikai Unió nem volt hajlandó hozzájárulni az európai gabonaellátás tervszerű felosztásához, mert hiszen ez meglévő óriási gabonafeleslegeinek Európába való exportját korlátozta volna. A kivitel szabályozása helyett Amerika azt ajánlotta, hogy a gabonatermelő országok bizonyos kulcs szerint csökkentésük a termőterületet. A dunai gabonaexportállamok — közöttük Magyarország is — ezt az expedienst nem fogadhatták el, mert hiszen valamennyi-öknek még jó termés idején is csekély az exportfeleslege, rossz termés esetén pedig bekövetkezhet még az is, hogy a csökkentett termőterületen még a saját szükségletét sem tudják termelni. Így azután nem jöhetett létre a termelő államok között olyan megegyezés, amely már a közel jövőben egyöntetűen szabályozta volna a gabonaországok gabonaexportját. Mindazonáltal a londoni konferencia nem mult el minden haszon nélkül, mert végül is egy állandó bizottságot küldöttek ki a gabona exportállamok képviselőiből, amely bizottság tovább tanulmányozza a világ gabonaexportja megszervezésének kérdését és állandóan napirenden fogja tartani az értékesítési problémát.

Magyarország jóval kedvezőbb helyzetben néz az új termelési kampány elé, mint az elmúlt esztendőben. Ugyanis létrejött közben egy Olaszországgal, mint Ausztriával a megegyezés, amelyet a már legközelebb aláírásra megérett kereskedelmi szerződések foglalnak magukba. E megegyezés szerint Ausztria 2.6 millió méterázsza búzát vesz át tőlünk (ebben bennefoglalatik már kb. 800.000 métermázsza búzaliszt). Olaszország pedig 2 millió métermázsza mázsa magyar buza exportjának biztosít kedvezményesebb elbánást. Minthogy pedig jó termés éveiben is a buza kiviteli feleslegünk nem igen haladja meg a hatmillió métermázsza búzát, e két szerződés által az egész magyar exportmenynyiség háromnegyed részének kivitele már eleve biztosítva van, úgy hogy csak kb. másfélmillió métermázsza buza exportja marad fenn. Minthogy pedig a most meginduló német kereskedelmi szerződéses tárgyalások, valamint a Csehszlovákiával már a júniusba folyamatba teendő szerződéses tárgyalások előreláthatólag azzal az eredménnyel fognak végződni, hogy gabonaexportunk akadályai ebben a két államban is el fogják hátrálni; a gabonakivitel eddig oly súlyos gondja elmúlt és az egész exportfelesleg kivitelének előzetes bizonyossága a belföldi árszínvonal alakulására már automatic jótékony hatással lesz.

Annak ellenére a kormány a belső gabonaértékesítés alátámasztásának esz-

közait és módszereit a legszorgosabban vizsgálja és bizonyos, hogy az új termés beéréséig megállapítja a maga gabonapolitikájának irányát. Döntés még semmilyen irányban nem történt és éppen ezért nagy óvatossággal kell fogadni a nap-nap után felbukkanó különböző híreket. A gabonajegyrendszer elérte azt a célját, hogy a termelő gazdának a belföldi áron felül 3 pengőnyi felárat biztosított. Az is kétségtelen, hogy a belföldi gabonajegyzések állandósítása és a világarbitázs színvonal felett való tartása a gabonatorzsdei intervencióknak teljesen sikertűt. Ez a kettős siker jelzi körülbelül a követendő gabonapolitika főirányát. Teljesen jogos a gazdakö-

zönségnek az a kívánsága, hogy a bolettségség az egy évvel ezelőtti árrakkal szemben történt további áresés mértékével kiegyensúlyozott és ekként a termelő gazdának legalább is 20 pengős buzaár jusson, amely a legalacsonyabb árszínvonalat jelenti a veszteség nélküli termelésnek. Az is bizonyos, hogy a gabonatorzsdei intervenciók bevált módszertől eltérni a kormánynak semmi oka nincsen. Mindenesetre a döntés olyan lesz, amely számít egyrészt a gabonatermelés óriási közgazdasági fontosságával, másrészt pedig a mezőgazdasági krízis nagy súlyát a gazdákra nézve elviselhetőbbé tenni törekszik.

Impozáns és nagyszabású ünnepély keretében áldozott Baja város közönsége a hősi halottak emlékének.

A világháború hősi halottainak emlékeztére rendelt ünnepnapot impozáns keretben tartották meg tegnap, vasárnap Baján. Az ünnepély tulajdonképpen már szombaton este kezdődött, amikor a városháza erkélyéről targoncán mélabus kurucdalokat adott elő a Bajai Daloskör egyik tagja félórán keresztül.

Vasárnap hajnali öt órakor az alsóvárosi levante egyesület zenekara zenés ébresztővel vonult végig a városon. Dél előtt nyolc órától délig urna és persely, valamint ivgyűjtést rendeztek, amelynek jövedelmét a hősi sírok gondozására fordítják.

A délelőtti folyamán az összes bajai felekezet templomában szent misét, illetve istentiszteletet tartottak, amelyeken a civil és katonai hatóságok is résztvettek. Istentisztelet után minden templom tornyában megkondultak a harangok és gyászból öt percen át zúgtak.

Vasárnap délután zajlott le a Kálvária temető protestáns felében a protestáns hősi halottak új sírjainak a felszentelése. Nem közös sírba temették el őket, hanem a temetőben szét eltemették 49 hősi halott sírját hozták össze közös szakszobába úgy, hogy minden hősi halottat továbbra is külön sírba temettek el.

Az új hősi halott temető közepő szakaszán fekszik 13 bíróalmi evangélikus német hős, a német sírok felett fekszik két anglikán katona. Itt a temetőben most magyar, német és angol hősek, akik a háboruban halálos ellenségekként néztek egymással farkasszemet, most békésen megférnek.

A hősi temetőben, a közepén pihenő németektől balra református, jobbra pedig 15 evangélikus és 2 református katona sírja fekszik egy-egy összesen 49.

Az új hősi temető felavatási ünnepét a Bajai Daloskör által elénekelte Magyar hiszekegy vezette be. Utána Kemény Gábor ev. lelkész tartotta meg az avató beszédet, amelyben azt hangsúlyozta, hogy a harcúterem nem

volt különbség ember és ember, bajtárs és bajtárs között, amikor a közös veszély ránk szakadt és akkor, amikor egyik sebesült a másik főre hajolt azért, hogy bekötözze a sebeket, vagy segítséget nyújtson, de most az a helyzet, hogy ezen kegyeletes ünnepély után öt perc múlva ezek a világnézeti és felekezeti ellentétek ismét kiújulnak. Pedig az itt fekvő hősek mind egyek voltak a nagy apoteozisban: a hazáért való megdicsőülésben s a példájuk is arra tanít, hogy csak közös testvéri erővel és akarattal dönthetjük meg Triant.

Az ünnepi beszédet Sebestyén Sándor ref. lelkész imája s a Daloskör énekszáma követte. Majd a koszorúkat helyezték el a sírokon. Négy nagy babékoszorút helyeztek el a sírokra: egyet az összes protestáns hősek sírjára a bajai ev. egyház nevében dr. Makray László gyógyszerész, egyet Lakatos Ottó pénzügyigazgatási iroda igazgató a ref. egyház s egyet Legényi Dezső áll. tu felsőkereskedelmi iskolai igazgató az ev. egyház nevében az angol hősek sírjára. A frontarcosok koszorúját ifj. dr. Major József ügyvéd tette le a sírja. Ezenkívül egy koszorút helyeztek még el a cserkészek. Az ünnepélyt a Hymnusz zárta be. A protestáns temetőben lefolyt ünnepélyen részt vettek Bisztray-Balku Gyula főispán, dr. Vojnics Ferenc polgármester, Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos, dr. László Sándor törvényszéki tanácselnök, a kirendeltség vezetője, a katonaság képviselői, a hatóságok és a nagyközönség széles rétegei, valamint a Mansz. tábora.

A hősi temetőben az ünnepély alatt a német hősek sírja felett egy zászló árbóc rud állott, amelyen nemzeti színű lobogót lengtetett a szél. Ez a zászló az ünnepély után is ott maradt a síron.

Amint a protestáns temetőben véget ért az avató ünnepély, a közönség onnan felvonult a városháza előtti főtérre, ahova már öt órakor elkezdődött a

helyőrség, folyamőrség, tantestületek, pénzügyőrség, rendőrség, csendőrség, vitézek, rokkantak, frontarcosok, cserkészek, levonték és a nagy közönség felvonulása. A főispánnal és a polgármesterrel az élen ott voltak a hatóságok és a társadalom minden rétege.

A városháza előtt déli növények közt egy jelképes katafalk állott, amelynek két oldalán acélsisakos katona állott őrt. A rétegesen elhelyezett közönség előtt egy rohamsisakos díszszázad helyezkedett el s szolgáltatta a katonai parádét.

Az ünnepély kezdete előtt futottak be a katonaság, folyamőrség, levonték, cserkészek, sportegyesületek és tantestületek fűtőinak kegyelet staféttája, amely a Kálvária temetőből indult s mindegyik egy egy kis babékoszorút hozott magával.

Az ünnepélyt a Daloskör által előadott Magyar hiszekegy vezette be. Utána Bizony József városi műszaki tiszt igen lelkesen és hatáson szavaltta el Vietorisz József nyiregyházi igazgatónak Beszei a márvány című pompás kis hazafias versét, amely a nap jelentőségét emelte ki. Ugy ezt a számot, mint a következőket is megafonon adták le, illetve azon fokozták fel a hangot, úgy hogy a beszédet a Sugovica partján is érthetően hallották.

Ezután Schmidt Béla polgári fiú iskolai tanár, a Frontarcosok Szervezet elnöke tartotta meg az ünnepi beszédet, amelyben emléket emelt a megdicsőült hőseknek. Nagyszabású, határos, komoly beszéd volt, amely megkapta a jelenlévők szívét s a fájdalom kegyeletét szepítette.

Ezt követte Kiss György városi tisztviselő szavallata, aki dr. Tordai Anyosnak „Az anya fiához” című ez alkalomra írt pompás hazafias versét szavaltta el. Utána a jelképes sírja egy-egy jelmondat kíséretében a helyőrség koszorúját vitéz Ötvös János ezredes, a vitézek koszorúját vitéz Kemény Simon szerkesztő, a hadirokkantakét vitéz dr. Szilvássy Béla ügyvéd, a frontarcosokét Schmidt Béla tanár, az állami rendőrségét Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos, az összes bajai társadalmi egyesület közös koszorúját Reich Vilmos korm. főtanácsos, Bacs-Bodrog vármegye törvényhatóságának koszorúját dr. Poór Béla vármegyei tiszti főügyész és Baja város közönségének koszorúját Amler Antal nyug. tanítóképződei főigazgató helyezte el.

Az ünnepélyt a Daloskör által előadott Hymnusz fejezte be, amiután a katonaság, folyamőrség, pénzügyőrség, vitézek, frontarcosok, levonték cserkészek, rokkantak, tantestületek és a kegyeletstaféta futói díszmenetben elvonultak a jelképes sír előtt. A katonai parádét élvezettel nézte végig a közönség.

Az ünnepély után a kiküldöttek a koszorúkat a temetőbe vitték és elhelyezték a hősi sírokon.

Este 8 órakor a Szent István téren a levonték és cserkészek mintegy 6-8 helyen táborfüzet gyújtottak, a cserké-

Budapesti üzöszalonja részére rendelést
Lillenthálmé FENYVESI SAROLTA
Baján a közeli napokban személyesen vesz fel.
Előjegyzések cégeink utján eszközölhetők.

Fenyvesi Áruház

Világhírű valódi **HAMERLI-féle**
pécsi elsőrendű bőrkecstyüt

Hj. vagy öttoronny védjeggyel Baján kizárólagosan árusítanak

Fischer Pál Rt. BAJA.

szek és leventék pedig hazafas költeményeket szavaltak s magyar dalokat énekeltek. A táborfűzűnnepet igen nagy tömegek nézték és hallgatták végig.

Este 9 órakor az alsóvárosi levente zenekar vonult fel a Szent István térre, az összpontosított kürtösök fújják a

takarodót, majd utána a Levente zenekar folytatta a zenés menetét. Ezalatt a táborfűzűk kihunytak a sötét éjszakában, a közönség elvonult s utána a városháza tornyában ismét megszólalt a tárogató, amit a közönség szívesen hallgatott végig.

Képviselőválasztást és jelölést előkészítő megbeszélés.

Dr. Walkó Lajos Baja helyzetéről, jelentőségéről és jövőjéről.

Bisztray-Balku Gyula főispán a társadalmi egyletek vezető embereit pénteken délután 5 órára értekezletre hívta egybe, amelyen résztvettek: Tomasics Gyula, dr. Valentin Emil, dr. Gonczlik Kálmán, dr. Florián Géza, Klein Rudolf, Klauber Lajos, dr. Makray László, dr. Fehérvári Dezső, Amller Antal, Reich Vilmos, dr. Knézy Lehel, Schmidt Béla.

Az értekezlet tárgya a jövőendő képviselőválasztás előkészítése és a jelölt személyére való megegyezés. Dr. Gonczlik Kálmán felszólalásában hangsúlyozta, hogy ő politikával nem foglalkozik, de ha foglalkoznék, akkor természetesen szívéhez legközelebb állna a keresztény gazdasági párt: a néppártnak az utoda. Ettől eltekintve azonban úgy érzi, hogy Baján mindenkinél politikai pártállásra való tekintet nélkül dr. Walkó Lajos eddigi képviselő személye körül kell csoportosulni, aki országos közéleti munkásságával, de a város érdekében kifejtett tevékenységével minden bajai embernek a háláját és elismerését kiérdemelte. Szeretné, ha dr. Walkó Lajos képviselőnek az eddigi önzetlen, áldásos munkájához mértén szép választásban volna része és egyhangulag nyerné el Baja város mandátumát.

Dr. Knézy Lehel a Blocc álláspontjáról hangsúlyozta, hogy az a csoport, melyhez tartozik sok és beható megbeszélést folytatott a jelölés kérdésében és örömmel állapítja meg, hogy kialakult dr. Walkó Lajos, volt külügyminiszter, eddigi országgyűlési képviselő jelöltsége mellett az egyöntetű állásfoglalás. Kiemelte, hogy az ő csoportja összetételében hasonlít az egységes pártéhoz, melyben különböző irányzatok tömörülnek. A maga részéről az egységes pártnak azon irányzatához tartozónak érzi magát, mely eddigi — itt Baján közismert — egyéni és közéleti mentalitásának megfelel.

Ez a csoport legnagyobb részének is a felfogása, de vannak sokan a csoporton belül, akik más politikai felfogást vallanak, ám valamennyien egységes abban a meggyőződésben, hogy Baja város választóinak ma hálából és elismerésül a multakért s bizalommal a jövő iránt dr. Walkó Lajos személye körül kell sorakozni.

Tudomásul veszi a csoport, hogy dr. Walkó Lajos egységes pártnak jelöltjeként lép fel s teljes odaadással támogatja.

Dr. Valentin Emil kijelenti, hogy tárgyi és személyi okok vezetik, amikor dr. Walkó Lajos volt miniszter, eddigi képviselő jelöltséget támogatja. Visszapillantást tett arra a tíz esztendőre, melyen át gróf Bethlen István az egységes párt élén az országot vezeti és elismeri az érdemet a jogrend konszolidáció megteremtése körül; a lakás ügyek, közmunkák, szociális intézkedések hosszú sorozata tanúsítják azt az óriási tevékenységet, melyet a kormány kifejtett. A népoktatás terén pár év alatt szinte évszázadok mulasztását pótolta ez a nemzedék. A külpolitikai sikerek kiemelték országunkat elszigeteltségéből és életkedvet, reményt, bizalmat öntöttek a csüggedő lelkekbe.

Kétségtelen tény, hogy a miniszterelnök éppen bel és külpolitikai sikerei miatt külföldön nagy tekintélynek örvend.

Elismeri, hogy hibák is történtek, de

az átmeneti idők gazdasági válságai közepette ilyen hibák kikerülhetetlenek.

Elismeri az ellenzék szükségességét, hogy a hibákra rámutasson, de elítéli a nehéz időkben veszélyes demagóg eszközöket.

Mint kenyere javát megevett ember, jól tudja mit jelent a kormányváltás, tudja mit jelent az új kormány embeinek elhelyezésével járó sok rázkódtatás, tudja mit jelent új külügyi kapcsolatok megteremtése s éppen azért nem kíván változást.

Az egységes pártnak a hive, de felveti a kérdést, nem lehetett volna ezeket az eredményeket a gazdasági élet leromlása nélkül is elérni? Megengedi azonban, hogy az egész világ gazdasági krízisen megy át s valószínű, hogy semmiféle kormányrendszer nem tudta volna a gazdasági dekadenciát leküzdödni. Egyébként nem érzi magát hivatottnak, hogy a gazdasági krízis okával mélyrehatóan foglalkozzék, de aggodva figyeli, hogy a gazdasági kibontakozás felé vezető terveknek még konturjai sem igen láthatók.

Felveti az állami költségvetés egyensúlyának kérdését, a magas kamatozású drága kölcsönök ügyét.

Tudatában van annak, hogy nehéz idők várnak még reánk: egyesekre, városokra egyaránt, de éppen azért kell olyan férfi mellé állni, aki nagy tudásával, egyéni képességeivel, összeköttetéseiével, befolyásával irányítani és segíteni tud az eljövendő nehéz időkben.

Dr. Walkó Lajos eddigi képviselő volt miniszter munkássága bizalommal tölti el s készségesen támogatja jelöltségét, csupán arra kéri, hogy mostani ismert közéleti rendkívüli elfoglaltsága mellett is minél többször legyen alkalmunk közvetlen környezetünkben tisztelni.

Tomasics Gyula elismeri, hogy talán egyetlen társadalmi réteg sem fordult annyiszor dr. Walkó Lajos orsz. gyűlési képviselőhöz, mint éppen a bajai iparosság.

Ennek azonban nem a telhetetlenség volt az oka, hanem a rossz helyzet és a sok baj, mely az emberekre rászakadt.

Megettük a mult tele tapasztalattal, mely nehéz időkben hatalmas támogatást nyújtott. Mint a munka emberei, mindenkor becsülettel áldoznak a munka emberének. A politikával nem igen foglalkoznak, de néha kénytelenek vele.

A jövőt illetően teljes támogatást ígér az iparosság nevében. Kijelenti, ha itt-ott ellentétek mutatkoznak, azokat igyekezni fognak eliminálni; a minden képeletet felülmúló rossz helyzet kell, hogy mentesüljön szolgálaton, ha olykor-olykor az elégedetlenség szava felbukkan. Örömmel fogadja dr. Walkó Lajos eddigi képviselő jelöltségét.

Dr. Walkó Lajos mely meghatottsággal választotta az elhangzott beszédekre. Megköszönte a bizalmat mely irányában megnyilatkozott. Hosszu és nehéz időkben teljesített közszolgálatát bepillantást engedett számára olyan események mozgató erői közé, amiről a távol állóknak sejtelmük sem lehetett. Ugy érzi, hogy kötelessége részt venni továbbra is közhelyekben s ezért örömmel vállalja a megbízatást.

Baja helyzetét és jelentőségét a világháború megváltoztatta s jelentőségét

rohamosan növelte. Nem mulaszthatja el kiemelni, hogy ha bajai problémákról van szó, sohasem szabad arról megfeledkezni, hogy Baja város lakóinak intelligenciája és kultúr színvonala felette van sok nagy városnak. Rá nézve azért kellemes a helyzet, mert meg van a lehetőség tovább dolgozni a törvényhozásban, itt Baján pedig fenntartani a kontaktust annak törekvő, fejlődni, haladni akaró polgárságával.

A jövő gazdasági problémáival foglalkozva osztozik dr. Valentin Emil felfogásában, hogy nehéz munka vár reánk. Az általános bajok nem olyanok, hogy máról-holnapra varázslószertűn generálisváltást lehessen eszközölni, de éppen ebből folyik a munkakör: minden egyes alkalmat megragadni a helyzet enyhítésére. Ilyen sikeres munka az olasz, valamint a most befejezéshez közeledő osztrák kereskedelmi szerződés. Mezőgazdaságunk helyzetén lényegesen könnyít mindkettő. Az államháztartás egyensulya a győztes államokban sem valami fényes; Anglia, Amerika sem kivételek e téren, csak az a különbség, hogy ezek az államok tökeeresőbbek lévén, belső piacon tudnak pénzt teremteni.

Ami a kamatlábakat illeti, bár a helyzet nem rózsás, de Németországban sokkal drágább a pénz, mint nálunk.

Városi politikában is ugyanaz a feladat; minden kis megoldható feladatot meg kell oldani s végeredményben az egész megy előre. Különösen fontosnak tartja a munkaalkalmak megteremtését. Fontosnak tartja a gyermeknevelés, iskolázás kérdéseinek megoldását, mert ezzel a jövőt készítjük elő.

Dr. Valentin Emil gazdasági aggodalmaival foglalkozva nézete szerint — s ebben osztozik az osztrák nemzeti bank alelnökének a meggyőződésével is — a vilákrízisnek az az oka, hogy a háború alatt minden mérnök megfeszített erővel dolgozott olyan technikai eszközök feltalálásán, melyek az emberi munkaerőt pótolták. A háborút követő időkben a technikai fejlődésnek

a lendülete nemcsak hogy nem lanyhult, hanem még jobban erősödött.

Ezzel a technikai fejlődéssel azonban nem tartott lépést az igények, a fogyasztóképesség növekedése. A gépek alkalmazása folytán munka nélkül maradt tömegek, mint fogyasztók nem számítottak, az elszegényedett népek igényeiket a minimumra redukálták, az Európán kívüli gyarmatok fogyasztóképessége is csökkent, Kína, India, Oroszország óriási fogyasztási őr támasztva kiestek a termelés és fogyasztás egészséges körforgalmából. Mindezek a törvényszerűség kikerülhetetlenségével zudították az emberiségre a gazdasági bajokat.

A technika az utolsó tíz év alatt száz évet haladt, de ugyanakkor a civilizáció visszafejlődött. Az egész gazdasági életnek meg kellett rázkódnia. Ebből a helyzetből kell fokozott munkával kiemelkedni.

A tényleges viszonyokhoz való alkalmazkodás mellett új gazdasági viszonyok megteremtésére kell törekedni. Ebben a nagy és kis vonatkozásban fontos munkában kéri a bajaiak támogatását.

A megjelentek igen melegen ünnepezték a nagyszabású beszédet, amely helyt benyomást tett a hallgatóságra. Tomasics Gyula meg is jegyezte: több Walkó Lajos és kevesebb szolgabíró kellene a parlamentben.

Bisztray-Balku Gyula főispán örömmel összegezte a megjelentek véleményét, mely egyhangu állásfoglalással ajánlja dr. Walkó Lajos v. minisztert az új ciklusra országgyűlési képviselőnek.

Tomasics Gyula a megbeszélések során szóvá tette a Társadalombiztosító pénztár ügyét, emberségesebb elbánást kér, hatvan éves iparosokat büntetnek elzárással, mert képtelen az 5-6 pengőt megfizetni.

A kormányzat a felhozott alkotások mellett igen sok hibát is követett el, de bízik benne, hogy dr. Walkó Lajos személyes befolyásával ezen hibákat lehetőleg orvosolni fogják.

A cseh-magyar vámháboru ügye a kereskedelmi és iparkamara előtt.

A közszállítási szabályrendelet módosítását kéri a kamara. — A kamara nem javasolta, hogy Mélykutnak még 1 új országos vásárnapot engedélyezzenek.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara csütörtökön délelőtt tartotta választások előtt utolsó teljes ülését. Napirend előtt Pick Jenő szólalt fel. Arra a visszásságra hívta fel beszédében a kamara figyelmét, hogy bár Csehországgal még tart a vámháboru, mégis egyre több áru jön be az országba Csehországból és egyre kevesebb áru viszünk ki Csehországba. Kérte, hogy

ez ügyben a szükséges lépéseket mielőbb tegyék meg. Javasolja, hogy az összes kamarák tegyenek előterjesztést a kormánynak, hogy Csehországból ugyanolyan értékű árut hozhasson csak be, mint amilyen értékű árut Magyarországból kivisznek.

Kertész Ernő a cseh vámháboruval kapcsolatban kijelenti, hogy rengeteg áru jön be kerülő uton az országba

Bajai és Dely Cementárugyár

(ezelőtt: Bajai Cementárugyár R.-T.)

BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. Telefon 225.

Ajánlja kitünő minőségű gyártmányait:

Mozaiklapokat, cementlapokat, cementcserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementárut. — Műkőmunkák szakszerű kivitelben.

Állandó raktáron:

Uszódi dunakavics, portland-cement, műközuzalék, cementfesték.

Édes tejszínből készült

csemege teavaj 1 kg 4.60 pengő

NEMES és STRAHL-nál. Telefon 187.

A csempészség is virágzik.

Marosán Emil minden vámháboru ellen tiltakozik. A vámháboru az emberiség kárára van és az ellen tiltakozni kell, mert annak az árát a dolgozók fizetik meg.

Vértes Miksa kiegészítő indítványára kimondta a kamara, hogy a cseh kereskedelmi szerződés anyagát országos kamaraközi értekezlet elé viszik.

Dr. Tonelli Sándor főtitkár bejelentette ezután, hogy a kamarai választások előkészületei mindenütt rendben folynak, sőt Baja már meg is választotta kamarai képviselőit. Itt rámutatott az ülésen jelenlévő Klein Rezsőre, aki már az új kamarának is tagja. Klein Rezsőt megjelenezte.

Az új kamara július elején megalakulhat. Ismertette az ipartestületi reformtörvényjavaslatot, amely jelenleg a parlamenti tárgyalásait várja.

Dr. Tonelli Sándor a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal több javaslatát ismertette. Az első a kényszermunka eltörléséről szól; ez a szöveg ellen irányuló intézkedés lenne. A másik javaslat a kereskedelmi irodák munkaidéjének szabályozásáról szól, amely napi 10 órai munkaidőt állapít meg, a túllórát azonban meg kell fizetni. Színházak, vendéglők, szórakozóhelyek munkaidéjének szabályozására is tett javaslatot a munkaügyi hivatal és azt kéri, hogy az egyes kormányok ezeket a javaslatokra vonatkozó észrevételeiket négy éven belül tegyék meg.

A szegedi ipartestület elfogadta Ligeti Jenő javaslatát a közszállítási szabályzat módosításáról, amely az ugynevezett sváici rendszer bevezetésén

alapszik és amely szerint minden iparos és kereskedő részesülhetne a közszállításokban. A kamara a javaslatot országos értekezlet elé kívánja vinni.

Többen hangoztatták, hogy a közszállítási szabályzat feltétlen módosításra szorul, mert a mai viszás helyzet tarthatatlan. Azt kell kérni a minisztertől, hogy az elavult szabályzatokat módosítsa, de az új tervezetet küldje le az érdekelteknek kellő megvilágítás céljából. A nyári időszámítás bevezetését célzó ipartestületi indítványt a teljes ülés elvetette.

Dr. Landesberg Jenő a vasárnapi munkaszünet ügyében bejelentette, hogy egyes érdekeltek a teljes vasárnapi munkaszünet bevezetését kéri a kereskedelmi minisztertől. A miniszter ebben a kérdésben a kamara véleményét kérte, amelynek előkészítő bizottsága nem tartja szükségesnek a jelenlegi helyzet megváltoztatását. Honorálják a fűszerkereskedők álláspontját, hogy a tejtermékekkel foglalkozók is csak vasárnap délelőtt 10 óráig tartassák nyitva üzleteiket.

Előterjesztették ezután, hogy Mélykut új országos vasárnap engedélyezését kérte. A kamara nem javasolja a kérelmek teljesítését.

HIREK.

A Liszt Ferenc-Kör áll. engedélyezett zeneiskolának második növendék hangversenye.

Június 2-án, kedden este 8 órakor rendezi városunk szépen fejlődő zeneiskolája idei második növendékhangversenyét a Nemzeti-Szülő hangversenyteremben a zeneiskola könyvtára javára.

A változatos és gazdag műsort a következő növendékek mutatják be. Stefan Teréz, Rusztek Ernő, Szauerborn Ida, Vámay Lilla, Szeker István, Rosenberg Imre, Szendrői Éva, Nagy Magda, Trafikant Sándor, Grösz László, Thuray Alice, Szendrey József, Nyara Mária, Horváth Gyula, Gáspár Rezső, Herskovics Olga, Dávid Zsuzsa, Denneberg Ervin, Buday Iona, Löhner Anna, Cserba János, Fejér Vera, Golschmied János, Schöffler Sarolta, Tar Róza, Erdész Margit, Szántó Károly, Reiser Mária, Fehér Dóra, Géczy Iona, Schlesinger Róza, Madarász Andor, Schlingár Izabella, Gráf Éva, Madarász Sári — A minden tekintetben igen sikerült első növendékhangverseny után érthető az a nagy érdeklődés, mely nemcsak az érdekeltek szülei, de a nagy közönség körében is nyilvánul a második hangverseny iránt.

A jegyárutás ma, hétfőn veszi kezdetét dr. Geiringer János gyógyszerüzében. Jegyek ára 1 pengő; diákjegy 50 fillér. A kulturális célra f. lülfizetéseket háltalan nyugtat a zeneikola igazgató-sága.

A kőszökö napja Tompán és Vaskuton. Tompán is nagy ünnepek keretében áldozott a falu közönsége a világháboru hősei emlékének vasárnap a délelőtti 11 órakor a mise után. A könyvnyekig megható beszédet Kocsis Károly bajai körzetszék mondogta. — Vaskuton ugyancsak d. e. 17 órakor tartották a hősök emlékünnepeit. A beszédet Depliny János kántortartó mondogta. Azt hangsúlyozta, hogy amikor a legnagyobb veszélyben volt a haza, akkor akadt egy ember, aki azt mondogta, hogy nem akar katonát látni. Ez annyit, mintha ő azt mondaná, hogy nem akar tanulót látni.

Az új nyári menetrend. Mint ismeretes, 2 hét előtti életbelépett Ez alkalomból ismét kellemes meglepetéssel szolgál a most megjelent zöld menetrend: alakja hicsi, könnyen kezelhető, igen áttekinthető, ugynevezett zsebalak s terjedelme 344 oldal. A vasúti és hajózási menetrend mellett közli a vidéki autóbusszjáratok részletes menetrendjét is és a week-end-, társasutazási-, turista kedvezmények-, körutazási-, és helyjegyekre vonatkozó ismertetést. A zöld menetrend mindezen kívül olyan újítással lepte meg a menetrendváltásokat, amely a menetrendkiadás törté-

netében egyedül álló: állandóan értesíti közönségét a időközbeni menetrendváltásokról. Ezt az értékes sőt mondhatni felbecsülhetetlen szolgálatot ingyen teljesíti. A zsebalak zöld menetrend ára 1 pengő, mindenütt kapható.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való béltisztítást idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Felebbezés az 1931. évi kereseti, jövedelem és vagyonadó ellen. A folyó évi jövedelem, vagyon és kereseti adó kivetési munkálatok május hó végével befejezést nyernek, rövidesen ki is kézbesítik a fizetési meghagyásokat. Minden olyan esetben, amidőn az adózó által bevallott jövedelem-, vagyon- és kereseti adó alapösszegénél az elsőfoku adókövető hatóság a fizetési meghagyásban egy magasabb adóalap után vetette ki az adót, a sérelmes kivetés ellen az adózó jogorvoslat céljából az adófelsőfokú bizottság címére kell bélyegmentesen benyújtani. Ha az adózó jövedelméről február hó végéig nem adott be számszerű vallomást, az elsőfoku kivetés elleni felebbezést az adófelsőfokú bizottság csak az esetben veszi érdemi tárgyalás alá, ha a felebbezéshez az adózó számszerű vallomást csatol. — Ugyancsak csatolni kell a fizetett adóösszeget, adókat, továbbá mindama körülményekről szóló bizonylatokat (állatellátás, elemi csapás, minimális értékesítési árak stb), melyek a sérelmes megállapított adó elleni felebbezést indokoltá teszik. A bizonylatok és igazolások csatolása nem feltétlenül szükséges, elegendő, ha a felebbezési iratban az adózó kijelenti, hogy a bizonyítékokat a szóbeli tárgyaláson fogja felmutatni. A számszerű vallomás csatolása azonban a felebbezés eredményességéhez elengedhetetlen kellék. A felebbezést a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 napon belül kell az adóhivatalhoz benyújtani. A kellő időben benyújtott felebbezésnek halasztó hatálya van, amennyiben felebbezés esetén a megelőző évre kivetett adónak megfelelő összegeit kell befizetni mindaddig, amíg a felebbezés felett az adófelsőfokú bizottság határoz.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által sok esetben elmúlik.

Hírek a pécsi színtársulatról. A Vasvármegye tegnapi számában olvassuk a következőket: „Fodor Oszkár pécsi színtársulata az idén már nem jön be Szombathelyre. A híradás nem lep meg senkit Szombathelyen. Előrelátható volt, hogy a száz főből álló elsőrangú művészgyűjtést Szombathely nem tudja olyan mértékben támogatni, amint azt megérdemelné. Fodor Oszkár színtársulatát tehát más irányban kezdeti tárgyalásokat. Sikertűt a budapesti Scala-színház igazgatásával egyezséget kötni, mely szerint a nyári hónapokban, a nagykanizsai szezon befejezése után ott játszik társulatával. Szombathely városa és közönsége pedig, mely nem tudta kellőképpen méltányolni ennek az elsőrendű vidéki együttesnek a művészi törekvéseit, beéri majd kisebb, nivótlanabb társulatokkal, amelyeknek tülekedése ezek után hamarosan megindul a színházatlan Szombathelyért.” — Sajnos Nagykanizsáról, ahol a pécsi színtársulat Pécsről való távozása óta játszik, kedvezőtlen hírek érkeznek. A nagykanizsai közönség még a kis befogadóképességű színházal sem tudja megtölteni és a pünkösd-i ünnepek alatt két előadás is elmaradt, mert nem akadt azokra közönség. A nagykanizsai rövid színidény ilyen körülmények között még rövidebb lesz a tervezettnél.

Deák Ferenc-utca 23 sz. alatti (Tuske-házba) orvosi rendelőben a mai napon

ZEILEIS

rendszerű magas frekvenciájú villanyáramkezelés kezdődött.

Kitűnő gyógyhatásu a kezelés mindenféle idegbántalomnál, benuulásnál, érmeleszedésnél, reumatikus bántalmaknál, epekövénél, gyomorfekélynél, gyomorsavtúltengésnél, Basedow kóránál, ideges szívántalmaknál, ischiásznál, azonkívül más, — adott esetben — az orvos által megállapított betegségeknel.

A kezelést vezeti:
Dr. Kovács Elek
orvos.

URÁNIA

Június 3-án, szerdán

d. u. 6 és fél 9-kor

június 4-én, csütörtökön

d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor

2 napig!

SZIBÉRIA 1910.

Dráma a cári Oroszországból
10 felvonásban.

Orosz ének, orosz zene, kozák kórus

Kisérő filmje:

RIN-TIN-TIN

első hangosfilmje

Leánytigris.

Filmkülönlegesség 8 felv.

Kedvező idő esetén az esti előadások a kertben tartatnak meg.

Hiradó.

SPORT.

BMTE — BSE 3:2 (2:0) A BSE formálisan ellazsálta a mérkőzést a munkás csapat javára, hogy az, ho még lehet, komoly riválisa legyen a bajai elsőosztály bajnokságának, ambar a bácsalmási katasztrófális vereség után erre nem igen lehet kilátás.

BTSE — BTC 3:0 (2:0) A Turul

Ha épít, építsen fával égetett téglával, mert az salétrommentes.

Hód farkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatéglák
Mindféle chamotte téglá.

Cementárúk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kütyürűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Siremlékek
Sirbefedések
Sirkeretek
Esővízmedencék

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitó
Csiszoló anyagok
Biber-Fricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

Megrendeléseket felvez
Grünhut és Társa
Grünhut Miksa Fial
cég, telefon 111.

Polgár Gyula
Türr István-u. 5, telefon 234.
Gyári telefon 160.

